

ET SØKNADSKORT

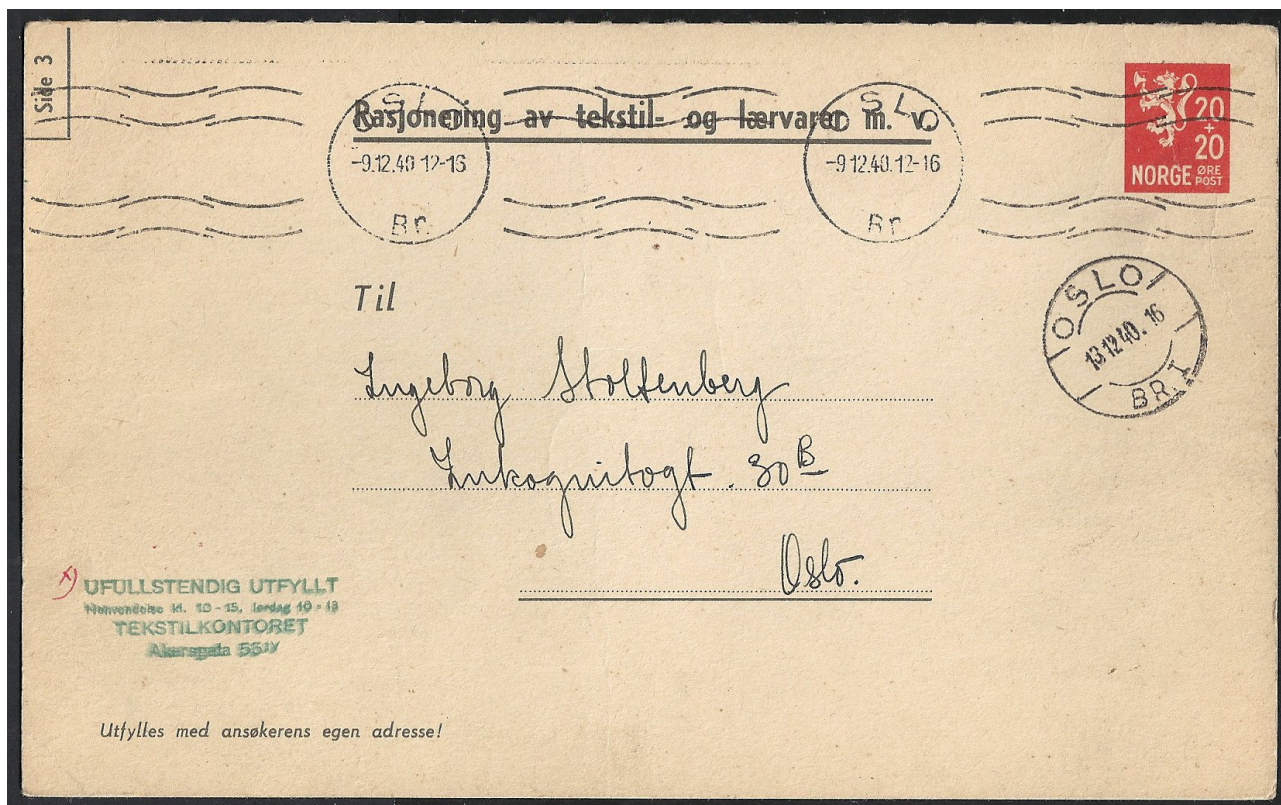
av
Tore Haga

<p>Side 1</p> <h2>Rasjonering av tekstil- og lærvarer m. v.</h2> <p>Forklaring:</p> <p>Rasjoneringen, som gjelder nye varer, omfatter alle viktigere bekleddingsgjenstander, såvel yttertøy som kjoler, dresser, undertøy, strømper og skotøy; sengeutstyr, såsom lakener, putevar, dyner, ulltepper, vattepper o. l., samt håndklær, hvis disse varer er fremstillet av ull, bomull, lin, lær, skinn eller gummi.</p> <p>Ennvidere omfatter rasjoneringen alle stoffer som kan brukes til fremstilling av ovennevnte varesorter, herunder også garn og tråd av ull, bomull eller lin.</p> <p>Unntatt fra rasjoneringen er de i forskriftene nevnte varer.</p> <p>Den som ønsker å kjøpe noe eller noen av disse rasjonerte varer, må så nøye som mulig fylle ut dette dobbeltkort. På side 2 utfylles de tre første kolonner, på side 3 skrives ansøkerens egen adresse, på side 4 utfylles bare første kolonne (altså ikke kolonnen for varemengden).</p> <p>Dobbeltkortet kan leveres eller sendes pr. post til den lokale forsyningsnemnd. Hvis det sendes pr. post, må ansøkeren selv sette frimerke på side 1.</p> <p>Den ene halvpart av dobbeltkortet får ansøkeren tilbake gjennom posten med angivelse av de innvilgede varer.</p> <p>Skriv tydelig, helst med STORE BOKSTAVER.</p>	<p style="text-align: center;">Til</p> <p style="text-align: center;">Forsyningsnemnda i</p> <p style="text-align: center;">Austad</p> <p style="text-align: center;">Austad</p> <div style="text-align: right;"></div>
---	---

Dette er søknadskort nr. 5 ifølge T. Soot-Ryens oppstilling i OFKs helpostkatalog, senest av 1980. Egentlig var dette det først utgitte (i september 1940, svært kort tid før ovenstående er stemplet) av de åtte ulike kortene i oppstillingen og burde således være nr. 1, men Soot-Ryen nummererte kortene i henhold til deres pålydende, inklusive tillegg, slik at søknad om halvsåling, med pålydende 15 øre og uten tillegg, ble nr. 1, selv om det kom ut mange måneder senere.

Som det fremgår av kortet, gjaldt det for søknad om rasjonerte tekstil- og lærvarer, og det var meningen at det skulle brukes for en rekke varer innenfor denne rammen, herunder klær av de fleste typer, utstyrsvarer, skotøy og halvsåling. Kortet viste seg imidlertid lite egnet i administrasjonen av en så sammensatt varegruppe, og ganske snart kom et eget kort som skulle gjelde for skotøy og halvsåling (SK 3). Dette fikk kort levetid før hver av disse varetypene fikk sine kort i mai 1941 (henholdsvis SK 4 og SK 1). I mellomtiden hadde også utstyrsvarer og arbeidsklær fått hver sine kort (henholdsvis SK 2 og SK 6).

Seriøse helpostsamlere vil nikke bekreftende til ovenstående. Samlere med mer overfladisk innsikt i emnet kan tenkes å ha en annen oppfatning av hvordan SK 5 ser ut. Det som er vist ovenfor, er jo ikke helpost, men har frimerke limt på, i samsvar med instruks på kortets venstre side. Det som falbys på nettauksjoner, er jo helpost og ser slik ut:

Som kjent er SK 5 (som altså burde være nr. 1) et dobbeltkort, bestående av en søknadsdel og en svardel, og det er svardelen som har påtrykt frimerke. Frem til helt nylig var alt jeg hadde observert av SK 5, enten ubrukte dobbeltkort (oftest) eller brukte svardeler (ikke så ofte). Jeg oppfattet dette slik at brukte søknadsdeler i langt mindre grad enn svardelene var tatt vare på, foruten at det nok var slik at langt de fleste kortene ble levert direkte til forsyningsnemnda og altså ikke postsendt. Etter mange års svakt håp om at det en dag skulle åpenbare seg en ekte brukt søknadsdel, har jeg altså fått dette håpet oppfylt. Det begjærlige kortet befinner seg nå i mitt eie.

På angjeldende nettauksjon var det heldigvis en hjemstedssamler som blandet seg inn i budgivingen, ellers ville tilslagssummen ha blitt uforskammet lav. Det er en viss tilfredsstillelse i å ha betalt i hvert fall en noe større del av hva et så uvanlig objekt burde være verd.